

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Харківський національний автомобільно-дорожній університет
Освітня програма	31940 Економіка
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	051 Економіка

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Харківський національний автомобільно-дорожній університет
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	31940
Назва ОП	Економіка
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	051 Економіка
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Скрипник Лілія Русланівна, Зима Віталій Миколайович, Вергал Ксенія Юріївна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	07.02.2024 р. – 09.02.2024 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/user_upload/%D0%92%D0%A1%D0%9E_051_%D0%91.pdf
Програма візиту експертної групи	https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Standart/akreditacia/%D0%9F%D1%80%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D0%BC%D0%B0_051_%D0%91.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

☐ Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

На підставі аналізу даних, наданих у відомостях про самооцінювання, документів на сайті університету, та матеріалів, наданих університетом за запитом, за результатами зустрічей з фокус-групами під час онлайн-візиту, ЕГ дійшла висновку про відповідність ОП "Економіка" вимогам критеріїв 1-9. Освітня програма "Економіка" першого (бакалаврського) рівня вищої освіти відповідає вимогам Стандарту вищої освіти України за спеціальністю 051 «Економіка», є актуальною, логічно побудованою, враховує галузевий та регіональний контекст, відповідає актуальним тенденціям на ринку праці та праці та запитам стейкхолдерів. Цілі ОП корелюють зі Стратегією розвитку ЗВО та Стратегії розвитку Харківської області на 2021-2027 рр. Особливості ОП полягають у її направленості на підготовку економістів за галузевою спрямованістю ЗВО (автомобільний транспорт і дорожнє господарство), що підтверджено уведеними СК 15-18, ПРН 25-28 та відповідними ОК у структурі ОП, а також базами практик, серед яких є АТ «Харківське підприємство автобусних станцій» ДП «Дороги Харківщини» КП «Салтівське трамвайне депо» ТОВ «СП «АВТОСТРАДА». Освітній процес за ОП забезпечує висококваліфікований кадровий склад, які займають перші позиції в університетському рейтингу. ХНАДУ має програму мотивування персоналу для активної наукової діяльності та підвищенні професійної кваліфікації. Кафедра та гарант ОП системно співпрацює з роботодавцями, академічною спільнотою, студентами, випускниками щодо підвищення якості ОП. Заклад має уніфікований підхід до забезпечення індивідуальної освітньої траєкторії, що реалізується шляхом надання можливостей дистанційно через онлайн анкетування обрати дисципліни із загального каталогу, який щорічно переглядається та є загальнодоступним. Кожна дисципліна каталогу забезпечена силабусом. В ХНАДУ сформовано культуру якості, започаткована Школа якості, проводиться активна робота щодо популяризації неформальної освіти, проводяться анкетування здобувачів, роботодавців, випускників, НПП, результати яких оприлюднюються на сайті. Правила прийому на ОП є чіткими та оприлюднені на офіційному веб-сайті університету. Є необхідне нормативне забезпечення зарахування результатів навчання в інших ЗВО та результатів, здобутих у неформальній освіті. На ОП є практика перезарахування результатів неформальної освіти. Університет має чіткі процедури дотримання академічної доброчесності; створення прозорих та публічних процедур для якісного функціонування ОП. Студенти ОП мають можливість поєднувати наукову діяльність у процесі навчання через наукові гуртки, наукові тематики кафедри. В ХНАДУ підтримується освітнє середовище, що є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, функціонують укриття, надаються можливості для осіб з особливими потребами. Здобувачі мають можливості звернутися до психолога, приймати участь у діяльності студентського самоврядування, незважаючи на дистанційну форму навчання.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

ОПП має сильні сторони та позитивні практики, які зазначені за кожним критерієм оцінювання якості, які можуть бути узагальнені наступним чином: - Співпраця з роботодавцями та державними органами: активне залучення стейкхолдерів до процесу навчання, що забезпечує актуальність навчальних програм та їх відповідність потребам ринку праці. - Унікальність програми: спеціалізація на автомобільному транспорті та дорожньому господарстві з введенням спеціалізованих дисциплін, що відрізняє програму від інших ЗВО. - Практична підготовка: використання бізнес-симуляцій ViAL+ для поглиблення практичних навичок студентів. - Інформаційна підтримка: високий рівень доступності та актуальності інформації для вступників та студентів через інформаційні ресурси університету. - Інноваційні методи навчання: застосування сучасних підходів та інтерактивних методів навчання, що сприяють кращому засвоєнню матеріалу. - Електронне навчальне середовище: активне використання електронних ресурсів і навчальних платформ для забезпечення доступу до навчальних матеріалів 24/7, сертифікація навчальних курсів, що підвищує їх якість і мотивує НПП до створення більш якісного контенту. - Академічна доброчесність: проведення заходів "Тиждень академічної доброчесності" та політика нульової толерантності до порушень, що сприяє вихованню відповідальності та чесності серед студентів. - Підвищення кваліфікації викладачів: програми для педагогічного розвитку та стимулювання університетом через систему заохочень НПП до професійного зростання. - Підтримка осіб з особливими освітніми потребами: створення умов для інклюзивної освіти.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Недостатнє врахування досвіду аналогічних програм: Відсутній глибокий аналіз вітчизняних та іноземних освітніх програм, що ускладнює інтеграцію передових практик та підходів. Рекомендовано при формуванні проєкту ОП 2024 року провести аналіз вітчизняних та закордонних ОП, зокрема тих, що пов'язані з економікою транспорту. Недостатній обсяг практичної підготовки: Роботодавці вказують на необхідність збільшення практичної складової навчання, включаючи раннє залучення студентів до практик. Рекомендовано при обговоренні ОП 2024 року розглянути пропозиції роботодавців щодо збільшення кредитів на практику і проведення практики на 1-2 курсі. Застарілість програми з української мови для іноземців. Рекомендовано оновити програму до початку вступної кампанії 2024 року; Недоліки в інформаційному забезпеченні: Виявлено випадки відсутності англійської версії тексту на сайті та недостатнього інформування студентів про програми міжнародної академічної мобільності. Рекомендовано оновити сайт до початку вступної кампанії 2024 року; Невизначеність у силабусах: Деякі силабуси не містять повної інформації щодо додаткових балів за проходження курсів та можливостей перезарахування за наявністю відповідних сертифікатів. Рекомендовано переглянути силабуси до початку нового навчального року. Недостатній рівень міжнародної академічної мобільності. Рекомендовано міжнародному відділу протягом 2024

року здійснити пошук і відбір пропозицій від зарубіжних ЗВО за спеціальністю "Економіка" з метою розширення меж академічної мобільності з іншими ЗВО, що безпосередньо дозволить формувати спільні науково-дослідні проекти та залучати до їх виконання здобувачів вищої освіти. Студенти недостатньо обізнані з критеріями оцінювання, можливостями міжнародної академічної мобільності, контрольними процедурами, правами та обов'язками. Рекомендовано більше активно гаранту, кураторам груп провести додаткові зустрічі зі студентами протягом навчального року з метою додаткового інформування. Потреба у сертифікації знань англійської мови: З урахуванням функціонування англomовного проекту необхідно забезпечити відповідність рівня знань англійської мови вимогам Загальноєвропейських рекомендацій.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Мета ОП – сформувати компетентності конкурентоспроможного фахівця-економіста, здатного розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми з економіки, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов; надати якісну освіту в галузі економіки з широким доступом до працевлаштування та подальшого навчання. Мета ОП відповідає місії університету (<https://cutt.ly/h9SGoS2>) зокрема через інтеграцію освітньої та науково-дослідної діяльності при підготовці бакалаврів за ОП "Економіка" та створення конкурентоспроможної системи вищої освіти в університеті, що підтверджено роботодавцями та випускниками даної ОП. Особливість ОП полягає у підготовці економістів за галузевою спрямованістю ЗВО (автомобільний транспорт і дорожнє господарство), що підтверджено уведеними СК 15-18, ПРН 25-28, та уведеними до структури ОП ОК - ПО 1, ПО 2, ПО 14, ПО 19, ПО 23. До особливостей ОП слід віднести також використання бізнес-симуляції ViAL+ для поглиблення практичних навичок студентів як в освітньому процесі (ОК ПО 21), так і під час проведення виробничої та переддипломної практики. Під час зустрічі з топ-менеджментом університету ректором зазначено, що корегування стратегії університету та цілей ОП обумовлене війною та близькістю м. Харків до зони бойових дій та здійснено за рахунок введення дистанційної форми навчання, проведення цифровізації університету (електронний документообіг, ІС автоматизації навчального процесу), включення до ОП дисциплін, пов'язаних з необхідністю підготовки кадрів в сфері малого та середнього бізнесу (ПО 17, ПО 18, ПО 21), зокрема для адаптації та цивільної професійної орієнтації ветеранів АТО-ООС. (На ОПП «Економіка» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти навчаються 16 учасників бойових дій). Подальший розвиток ОП пов'язаний з удосконаленням матеріально-технічної бази та підготовкою до можливого очного навчання студентів, зокрема закуплено 12 комп'ютерів для забезпечення даної ОП; розвитком міжнародної співпраці - ведеться робота щодо налагодження програм міжнародної академічної мобільності з університетами Європи.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Залучення стейкхолдерів до формулювання цілей ОП та визначення результатів навчання відбувається як онлайн через участь в громадському обговоренні ОП (шляхом заповнення Google форми, в особистих кабінетах на Навчальному сайті ХНАДУ, через рецензування ОП), так і офлайн під час особистого спілкування гарант ОП з роботодавцями, студентами, через участь студентського самоврядування на засіданнях Вченої ради університету, факультету тощо. За результатами зустрічей зі студентами, представниками студ. самоврядування, роботодавцями підтверджено відомості, що були надані в матеріалах СО стосовно пропозиції щодо ОП - перенесення згідно пропозицій студентства до складу обов'язкових ОК - ОК «Інноваційне підприємництво та управління стартап-проектами», введення до складу ОП ОК «Економіка автомобільного транспорту», ОК «Економіка дорожнього господарства», ОК «Рухомий склад», ОК «Кошторисна справа та ціноутворення в дорожньому будівництві», які сприяли поглибленню якості підготовки економістів в галузі автомобільного транспорту та дорожнього будівництва та посилили унікальність ОП. Всі надані пропозиції обговорювалися на засіданні кафедри, про що свідчать надані протоколи (протокол № 19/1 <https://cutt.ly/X9Vg77X>, протокол № 15 від 07.04.2022 р. <https://cutt.ly/q9VnUW4>, протокол № 20 від 25.05.2023 р. <https://cutt.ly/XwJzwtMt>, протокол № 18 від 20.05.2021 р. <https://cutt.ly/89Vv1Xv>, протокол № 15 від 25.03.2021 р. <https://cutt.ly/L9VlkMQ>, протокол № 18 від 26.05.2022 р. <https://cutt.ly/j36ugEL>, протокол № 19 від 09.06.2022 р. <https://cutt.ly/Q4Jedq8>, Відхилені пропозиції не було.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Цілі ОП та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності - необхідності підготовки фахівців-економістів в галузі автомобільного транспорту і дорожнього господарства. Додаткові ПРН 25-28 включено з урахуванням пропозицій Харківської обласної ради, Харківської обласної військової адміністрації. Цілі ОП відповідають цілям Стратегії розвитку Харківської області на 2021-2027 рр. щодо усунення дефіциту кадрів у видах економічної діяльності "Транспорт, складське господарство, пошта та кур'єрська діяльність", "Оптова та роздрібна торгівлі; ремонт автотранспортних засобів та мотоциклів". Важливість підготовки фахівців саме для автомобільного транспорту та дорожнього господарства підкреслили під час зустрічі роботодавці, які систематично комунікують з представниками кафедри щодо удосконалення ОП. Актуальність галузевих особливостей ОП підкреслено в листах від стейкхолдерів - АТ «Харківське підприємство автобусних станцій», ТДВ «АТП-16363», ТОВ «ГК «АВТОСТРАДА», ДП «Харківський автомобільний завод» АТ «Українська оборонна промисловість». На зустрічі з гарантом ОП встановлено, що розробці та перегляду ОП передував аналіз ОП «Економіка та економічна політика» (Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця) та освітньої програми Університету управління безпекою в Кошице (Словаччина), що дозволило внести до обов'язкових дисциплін наступні ОК - ОК «Соціальна економіка», ОК «Державне регулювання економіки», «Економічна безпека». Однак, на думку ЕГ враховуючи особливості ОП доцільно було б проаналізувати вітчизняні та закордонні ОП, які мають схожу специфіку, зокрема ОП "Економіка" Державного університету інфраструктури та технологій тощо та розширити перелік освітніх програм, які підлягають аналізу.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти для спеціальності 051 «Економіка» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, затвердженого МОН України від 13.11.2018 р. №1244. Усі обов'язкові освітні компоненти програми ОП 2023 року корелюють з програмними результатами. До ПРН ОП уведено додаткові програмні результати ПРН 25-28, які зумовлюють особливості програми щодо підготовки економістів у сфері автомобільного транспорту і дорожнього господарства. (ПРН25 «Виявляти у професійній діяльності знання та розуміння основ конструкцій, експлуатаційних властивостей і робочих процесів автомобільних транспортних засобів», ПРН26 «Планувати, організовувати та координувати операційну діяльність підприємств автомобільного транспорту, зокрема щодо експлуатації, ремонту та технічного обслуговування автомобільних транспортних засобів», ПРН27 «Виявляти у професійній діяльності знання та розуміння принципів, форм і методів проектування, будівництва й експлуатації об'єктів дорожнього господарства», ПРН28 «Прогнозувати, обґрунтовувати й оцінювати соціально-економічну доцільність зведення, ремонту та експлуатації автомобільних доріг і їх елементів»). Досягнення зазначених ПРН здійснюється за рахунок наступних ОК - Рухомий склад автомобільного транспорту, Постійні будови на автомобільному транспорті, Економіка автомобільного транспорту, Економіка дорожнього господарства, Кошторисна справа та ціноутворення в дорожньому будівництві.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

- ОП має унікальність, що полягає у створенні умов для підготовки економістів за галузевою спрямованістю ЗВО (автомобільний транспорт і дорожнє господарство). Унікальність досягається за рахунок введення до ОП додаткових ПРН 25-28 та відповідних ОК.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Недостатньо враховано досвід аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм. Рекомендовано при формуванні проєкту ОП 2024 року провести аналіз вітчизняних та закордонних ОП, зокрема тих, що пов'язані з економікою транспорту.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Відповідно до визначених в ОП цілей, програмних результатів, виявленого взаємозв'язку зі стратегією ЗВО, врахування в ОП особливостей регіону та потреб ринку праці ЕГ встановлено, що освітня програма повністю відповідає підкритеріям 1.1, 1.2, 1.4 критерію 1, з частковою відповідністю по критерію 1.3, яка стосується недостатнього аналізу вітчизняних та закордонних ОП. Зазначений недолік не є суттєвим. ЕГ дійшла висновку, що ОП за Критерієм 1 відповідає рівню В.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Обсяг ОП 2023 р. становить 240 кредитів ЄКТС, що відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження, визначеного Стандартом вищої освіти України за спеціальністю 051 «Економіка» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Обсяг обов'язкових навчальних дисциплін, спрямованих на формування компетентностей та досягнення програмних результатів навчання визначених Стандартом, становить 180 кредитів ЄКТС, з яких на практичну підготовку відведено 7 кредитів ЄКТС. Обсяг освітніх компонентів, який відводиться на дисципліни за вибором здобувачів вищої освіти складає 60 кредитів ЄКТС (25%).

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Під час аналізу ОП 2023 р. встановлено, що ОП має чітку структуру, що відповідає нормам «Положення про організацію освітнього процесу в Харківському національному автомобільно-дорожньому університеті» (<https://cutt.ly/q36gS09>). ОП змістовно поділено на цикли загальної (дисципліни гуманітарної та соціально-економічної підготовки та дисципліни природничо-наукової (фундаментальної) підготовки) та професійної підготовки, що стосується як обов'язкових ОК, так і вибіркових ОК. ОК логічно взаємопов'язані, що передумов вивчення дисциплін, що відображено у структурно-логічній схемі ОП. Аналіз матриць відповідностей програмних компетентностей та ПРН ОК свідчить, що ОК забезпечують досягнення заявлених цілей та ПРН ОП. В ОП уведено додаткові СК 15-18 та ПРН25-28, які підкреслюють унікальність ОП і забезпечуються обов'язковими ОК. ЕГ виявлено, незабезпечення обов'язковими ОК ЗК2 в частині "використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя". В положенні про організацію освітнього процесу зазначено, що "Заняття з фізичної культури проводяться як факультативні у спортивних секціях (за бажанням студентів) або як вибіркова дисципліна, що включається у загальне число кредитів ЄКТС із визначенням форми підсумкового контролю (залік)." В ХНАДУ працює 25 спортивних секцій, в тому числі і на території гуртожитків (<https://www.khadi.kharkov.ua/students/sportivni-klubi/>). Студенти підтвердили, що мають можливість відвідувати спортивні секції, в тому числі у безпечних умовах.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

ЕГ підтверджує, що зміст ОП відповідає опису предметної області. Об'єкт вивчення та цілі навчання забезпечується такими ОК як ЗО7 Економічна теорія, ЗО11 Макроекономіка, ЗО12 Мікроекономіка, ЗО13 Економіко-математичні методи і моделі, ПО5 Соціальна економіка, ПО6 Економіка підприємства, ПО7 Економіка природокористування та екологічне підприємництво, ПО8 Національна економіка, ПО9 Регіональна економіка, ПО14 Економіка автомобільного транспорту, ПО15 Економіка праці і соціально-трудові відносини, ПО16 Економічний аналіз, ПО19 Економіка дорожнього господарства, ПО20 Економічна безпека. Теоретичний зміст предметної області (поняття, категорії, концепції, принципи економічних наук) вивчаються такими обов'язковими ОК - ЗО7 Економічна теорія, ЗО8 Історія економіки та економічної думки, ЗО11 Макроекономіка, ЗО12 Мікроекономіка. Методи, методики та технології розкриваються у таких дисциплінах як ЗО 10 Комп'ютерні інформаційні системи та технології, ЗО13 Економіко-математичні методи і моделі, ПО6 Економіка підприємства, ПО 11 Економічна статистика, ПО13 Бухгалтерський облік, ПО16 Економічний аналіз. Інструментарій та обладнання забезпечується ОК - ЗО 10 Комп'ютерні інформаційні системи та технології, ЗО13 Економіко-математичні методи і моделі, ПО 4 Підприємництво і бізнес-культура, ПО 21 Інтерактивний тренінг-практикум з управління компанією з використанням бізнес-симуляції VIAL+, ПО23 Кошторисна справа та ціноутворення в дорожньому будівництві.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Формування індивідуальної освітньої траєкторії в ХНАДУ реалізується відповідно до положення «Вибір навчальних дисциплін здобувачами вищої освіти в Харківському національному автомобільно-дорожньому університеті» (<https://cutt.ly/D9oIAIU>). В структурі ОП «Економіка» виділено 60 кредитів на вибіркові ОК відповідно до таких циклів - Цикл дисциплін загальної підготовки (4 дисципліни гуманітарної та соціально-економічної підготовки, дисципліни природничо-наукової (фундаментальної) підготовки) та Цикл дисциплін професійної підготовки - 9 дисциплін. Вибір дисциплін здійснюється з каталогу, який щорічно оновлюється. Гарант зазначила, що перегляд вибірових дисциплін здійснюється в тому числі шляхом опитування здобувачів. Так, в цьому році студенти попросили включити дисципліни, пов'язані з інформаційними технологіями та програмуванням. Каталог розміщується у відкритому доступі (<https://cutt.ly/9wGfkeDv>) та містить окремо визначені дисципліни для ОП 2023 року та ОП 2021-2022 років. ЕГ виявлено дублювання дисциплін в різних циклах, наприклад вибірова дисципліна Веб-програмування та веб дизайн, Економіка підприємства, яка є ще і обов'язковою для студентів ОП «Економіка». Гарант зазначила, що при виборі дисциплін через дистанційну платформу навчання біля деяких дисциплін надається позначка, яким спеціальностям не рекомендується обирати цю дисципліну у зв'язку з тим, що вона є обов'язковою для студентів цієї ОП. Крім того, здобувачі мають можливість побачити свій індивідуальний навчальний план в особистому кабінеті ондайн або через мобільний додаток МКР. Зі слів керівника навчального відділу з каталогу виключаються ті дисципліни, які набрали менше мінімальної кількості здобувачів. В каталозі присутні дисципліни, вивчення яких можливе іноземною мовою. Здобувачі в ході зустрічі підтвердили, що знайомі з процедурою вибору та мали можливість попередньо ознайомитися з анотаціями та силабусами вибірових дисциплін через автоматизовану систему. Інформацію щодо вибірових дисциплін та термінів проведення вибору надавали студентам куратори груп через соціальні мережі. Крім того, інформування про процедуру і кількість дисциплін здобувачі отримують через особистий кабінет дистанційної платформи навчання. Вибіркові ОК - уніфіковані, мають однакових обсяг та форму оцінювання - залік (цикл дисциплін загальної підготовки - 3 кредити, цикл дисциплін професійної підготовки - 4 кредити). Під час зустрічі зі студентами ЕГ переконалась, що за даною ОП наявні і інші елементи індивідуальної освітньої траєкторії: можливість вибору тем КР, тем дипломних робіт, тем наукових досліджень, баз практик.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

ОП 2023 року передбачає 2 види практики - Виробнича практика (4 кредити), Переддипломна практика (3 кредити). Виробнича практика реалізується на 3 курсі (6 семестр) - 3 тижні, Переддипломна - на 4 курсі (8 семестр) - 2 тижні. Проходження виробничої та переддипломної практик здобувачами вищої освіти регламентується положеннями «Про організацію практики здобувачів вищої освіти Харківського національного автомобільно-дорожнього університету» (<https://cutt.ly/F3znS8S>), методичними вказівками. Виробнича практика спрямована на набуття - ПРН6, ПРН10, ПРН12, ПРН13, ПРН19, ПРН22. Після закінчення практики здобувачі мають оформити й подати на кафедру звіт про виконання її програми та індивідуального завдання. Переддипломна практика має на меті поглиблення і закріплення теоретичних знань з дисциплін навчального плану та їх використання для прийняття самостійних професійних рішень, вивчення виробничо-господарської діяльності підприємств. Переддипломна практика забезпечує досягнення ПРН6, ПРН12, ПРН14, ПРН16, ПРН22. Метод. забезпечення практик розміщене на дист.платформі та включає себе метод.рекомендації до написання звіту, приклад щоденника, інд. завдання, приклади оформлення презентації звіту, графіки консультацій. З метою поглиблення практ. підготовки уведено ПО21 (3 кредити ЄКТС), спрямованого на досягнення ПРН5, ПРН12, ПРН14, ПРН19, ПРН22. В період дист. навчання у студентів є можливість дистанційно пройти практику, у тому числі з використанням бізнес-симуляції ViAL+ відповідно до індивідуального завдання. Здобувачі і випускники підтвердили, що скористалися даною пропозицією та у зв'язку з неможливістю очно пройти практику на підприємствах м. Харків мали можливість або обрати підприємства з переліку можливих та отримати їх дані, або скористатися віртуальною платформою. Кафедра має перелік баз практики (<https://cutt.ly/S3lQoEm>). У 2023 році студенти мали можливість пройти практику на базі ХНАДУ (бухгалтерська служба, планово-економічний відділ ХНАДУ) та на АТ «ХАРКІВСЬКЕ ПІДПРИЄМСТВО АВТОБУСНИХ СТАНЦІЙ», ТДВ «АТП 16363». Невелика кількість підприємств, вказаних в наказах на практику обумовлена особливостями роботи підприємств під час воєнного стану в м. Харків та релокацією частини підприємств в інші міста України. Роботодавці на зустрічі підтвердили свою участь у дистанційній практиці. В такому випадку студенту призначається ментор з представників підприємства відповідно до тематики завдання, який комунікує зі студентом та консультує його. Здобувачі та роботодавці підтвердили, що захист звітів практики відбувається за присутності роботодавців, які також активно долучаються до обговорення та оцінювання. Не зважаючи на наявний обсяг практичної підготовки (7 кредитів) роботодавці висловили побажання збільшити кількість практичної підготовки за даною ОП, що дозволить розвинути практичні навички студентів, які приходять на практику.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

ЕГ на основі аналіз ОП "Економіка", зустрічей з НПП, студентами підтверджує наявність умов для набуття здобувачами соціальних навичок. Soft skills можливо досягти за рахунок ОК з блоку обов'язкових дисциплін - Українська мова (за професійним спрямуванням), Філософія, Історія та культура України, Соціально-політологічні проблеми сучасного суспільства, Іноземна мова (за професійним спрямуванням), Інноваційне підприємництво та управління стартап проєктами, Інтерактивний тренінг-практикум з управління компанією з використанням бізнес-симуляції ViAL+ . Виробнича, переддипломна практика та захист кваліфікаційної роботи сприяють розвитку комунікативних навичок, навичок таймменеджменту, презентації та публічних виступів, критичного мислення. Розвитку навичок презентації результатів дослідження сприяють дисципліни, що передбачають виконання курсових проєктів - Економіка автомобільного транспорту, Економіка дорожнього господарства. Розвитку соціальних навичок під час вивчення професійних дисциплін сприяють використання НПП інноваційних методів навчання, що наведені в Таблиці 3. Активна участь студентів у наукових заходах (конференції, конкурси наукових робіт) сприяють розвитку таких соціальних навичок як комунікативні навички, уміння працювати в команді, критичне мислення, навички публічних виступів, навички самопрезентації та управління часом. Розвитку соціальних навичок сприяє і участь у студентському самоврядуванні, серед представників яких є студенти спеціальності 051 Економіка.

7. Зміст освітньої програми урахуває вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт відсутній.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Порядок розподілу обсягу окремих ОК ОП з урахуванням фактичного навантаження здобувачів визначено Положенням про організацію освітнього процесу в Харківському національному автомобільно-дорожньому університеті» (<https://cutt.ly/q36gS09>). При розробці навчальних (робочих навчальних) планів для здобувачів ступенів вищої освіти бакалавра навчальні дисципліни і практики плануються, як правило, в обсязі трьох і більше кредитів ЄКТС, а їх кількість (обов'язкових та вибіркових з урахуванням практик) на навчальний рік не повинна перевищувати 16 (відповідно, 8 на семестр). Аналіз навчального плану ОП 2023 вказує, що обсяг дисциплін в одному семестрі становить 3-6 кредитів. Дисципліни, що мають більше ніж 6 кредитів - Іноземна мова (за професійним спрямуванням) (7 кредитів), Вища математика (10 кредитів), Комп'ютерні інформаційні системи та технології (9 кредитів) розраховані на 2 семестри. Кількість годин аудиторних занять в одному кредиті ЄКТС (денна форма навчання) для здобувачів становить не більше 16 годин. Кількість годин навчальних занять у навчальних дисциплін за ОП відповідає нормам положення - від 33% до 53%. В структурі обов'язкових дисциплін переважають лекційні заняття - 976 годин. Моніторинг рівня завантаженості студентів за конкретною ОП здійснюється кафедрою під час щорічних опитувань (<https://cutt.ly/gwVaoNTu>). За результатами опитування у 2022-2023 н.р. 82,8% респондентів погодилися з існуючим співвідношенням лекційних та практичних занять; 10,3% хотіли б збільшити лекційні години за рахунок зменшення годин практичних занять, 6,9% – збільшити години практичних занять за рахунок зменшення лекційних годин. Отримані результати вказують на високий рівень задоволеності студентів. Під час зустрічі зі студентами, присутні здобувачі зазначили, що існуючі навантаження та кількість завдань, що виносяться на самостійну роботу їх повністю влаштовує.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Навчання за дуальною формою освіти не здійснюється за даною ОП.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

- ОП пропонує перелік вибіркових дисциплін із загального каталогу, як державною, так і англійською мовою. Обсяг вибіркових дисциплін та форма контролю уніфіковані - мають єдину форму контролю (залік) та однаковий обсяг - кредитів ЄКТС. - Здобувачі ВО обізнані з процедурою формування індивідуальної освітньої траєкторії та каталогом вибіркових дисциплін. Студенти мають можливість обирати дисципліни дистанційно через анкету на платформі дистанційного навчання. - під час проходження виробничої та переддипломної практики, студенти поглиблюють рівень практичної підготовки за рахунок використання бізнес-симуляції ViAL+. В ОП є також окрема ОК ПО21 «Інтерактивний тренінг-практикум з управління компанією з використанням бізнес-симуляції ViAL+», що сприяє розвитку практичних навичок.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

- роботодаці зазначили на необхідності збільшення обсягів практичної підготовки. Рекомендовано при обговоренні ОП 2024 року розглянути пропозиції роботодавців щодо збільшення кредитів на практику і проведення практики на 1-2 курсі.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Відповідно до обсягів, змісту, структури ОП, наявних підходів до формування індивідуальної освітньої траєкторії, соціальних навичок та забезпечення практичної підготовки освітня програма повністю відповідає підкритеріям 2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 2.6, 2.7, 2.8, 2.9 та частково відповідає підкритеріям 2.5, з недоліками, що не є суттєвими та стосується пропозицій роботодавців щодо збільшення обсягів практики. Але дані зауваження не мають суттєвого впливу на структуру та зміст освітньої програми за критерієм 2, який ЕГ оцінює на рівні "В".

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому на навчання за ОП 2023 року до Харківського національного автомобільно-дорожнього університету розміщені на сайті ХНАДУ (<https://cutt.ly/SwValXmK>). Усі положення Правил прийому є чіткими та зрозумілими та не містять дискримінаційних положень, що засвідчила ЕГ під час ознайомлення з зазначеним документом, та що підтвердили здобувачі ВО під час зустрічі. Положенням передбачено можливість апеляції на результати вступних випробувань згідно до Положення про апеляційну комісію ХНАДУ. У випадку проведення конкурсного відбору з використанням мотиваційних листів ХНАДУ проводить їх перевірку на оригінальність тексту та забезпечує доступ до результатів такої перевірки уповноваженому з питань запобігання та виявлення корупції. Положення містить необхідну інформацію щодо вступу іноземців, осіб, місцем проживання яких є тимчасово окупована територія, територія населених пунктів на лінії зіткнення та адміністративній межі або які переселилися з неї після 01 січня 2023 року та осіб з особливими освітніми потребами. Для іноземних громадян передбачена сторінка англійською мовою, однак не вся інформація на сторінці перекладена іноземною. Інформація про вступ, ОП, перелік документів до вступу, розклад іспитів та співбесід містяться у вкладці "Абітурієнтам" офіційної сторінки університету. Детальна інформація про прийом здобувачів за ОП "Економіка" також розміщено на сторінці факультету управління та бізнесу (<http://surl.li/qkxiw>), та на сторінці кафедри економіки і підприємництва (<http://surl.li/qkxiq>).

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Для ОП 2023 року вступ здійснювався за результатами 1) НМТ 2023, 2022 років (<http://surl.li/qkxjp>) або співбесіди з наступним розподілом ваги коефіцієнтів - «Українська мова» – 0,35; «Математика» – 0,4; «Історія України» або «Іноземна мова» – 0,25; «Біологія» або «Фізика» або «Хімія» – 0,2. 2) ЗНО 2020-2021 (<https://cutt.ly/9wGgzbKv>) з наступним розподілом коефіцієнтів («Українська мова та література» – 0,4; «Математика» – 0,25; «Іноземна мова» або «Біологія» або «Географія» або «Історія України» або «Фізика» або «Хімія» – 0,25). При вступі визначено перелік споріднених спеціальностей для прийому на навчання осіб, які здобули ОС молодшого бакалавра, ОПС фахового молодшого бакалавра або ОКР молодшого спеціаліста: 5.03050401 «Економіка підприємства», 5.03050601 «Прикладна статистика», 051 «Економіка» (https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_abiturienty/vstup_2023/PP_2023/Dodatok_2____.pdf). Співбесіди з предметів для вступників на основі ПЗСО та НРК5, які вони проходять замість НМТ, проводяться за програмами ЗНО (<https://www.khadi.kharkov.ua/abiturients/vstup-2023/bakalavr-vipuskniki-shkil-uchilishch-tehnikumiv-abo-koledzhiv/programi-vstupnikh-viprobuvan/>). Присутні програми вступних випробувань для іноземних громадян - Українська мова як іноземна для іноземних громадян (<http://surl.li/qkxka>), Математика для іноземних громадян (<http://surl.li/qkxkg>). Програма з української мови для іноземних громадян не оновлена у 2023 році. У 2023 році конкурсний відбір на навчання здійснювався за результатами НМТ за сталими коефіцієнтами, прописаними Міністерством освіти і науки України. При однаковій кількості балів для впорядкування рейтингового списку

вступників використовувалася пріоритетність заяв від першої до останньої (на місця державного та регіонального замовлення), при однакових пріоритетностях – результати розгляду мотиваційних листів.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Процедура визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності регламентується наступними положеннями - Положення про організацію освітнього процесу в Харківському національному автомобільно-дорожньому університеті (<http://surl.li/afsqj>), «Порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу Харківського національного автомобільно-дорожнього університету» (<https://cutt.ly/93zxVn8>), «Порядок перезарахування навчальних дисциплін і визначення академічної різниці» (<https://cutt.ly/436aDL9>). Перезарахування кредитів, які були встановлені під час навчання на інших освітніх програмах, здійснюється за рішенням ректора ХНАДУ на підставі документів про раніше здобуту освіту (додаток до диплома, академічна довідка, свідоцтво про підвищення кваліфікації), витягу із навчальної картки, у разі одночасного навчання за декількома програмами або академічної довідки ЄКТС. Академічна різниця визначається шляхом порівняння навчального плану, за яким здійснюється підготовка, з документом, який було подано претендентом. Перезарахуванням за результатами академічної мобільності проводиться на підставі порівняння навчальних програм та Академічної довідки, яку надає учасник академічної мобільності. Перезарахування результатів відповідно до індивідуального навчального плану здійснює декан факультету одноосібно або на підставі висновку експертної комісії відповідної кафедри. Під час зустрічі з НПП та відповідальним секретарем приймальної комісії встановлено, що на ОП був випадок перезарахування студента заочного відділення, який вступив на основі НРК5 - 30 листопада 2023 року на ОП «Економіка». Відповідно до діючих положень та визначеної процедури йому було перезараховано 60 кредитів. При вступі узгодження щодо можливої кількості перезарахованих кредитів здійснюється спільно з кафедрою та деканатом. Інших випадків перезарахування за даною ОП не було. Випадків академічної мобільності за даною ОП не було. Кафедрою подано спільну заявку на академічну мобільність з Університетом управління безпекою в Кошице (Словаччина) у 2023 році. За результатами зустрічі зі студентами ЕГ встановила не достатній рівень інформування щодо академічної мобільності серед студентів, що потребує посилення роботи в цьому напрямку, оскільки здобувачі ВО зацікавлені приймати участь в програмах обміну Erasmus+.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Процедура визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті регламентується Положенням про «Визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та інформальної освіти» (<https://cutt.ly/a8IEvOF>). Процедура визнання результатів відбувається через деканат, куди заявник подає заяву, декларацію про попереднє навчання, завірені у встановленому порядку копії документів (сертифікати, свідоцтва та дипломи). У разі наявності в силабусі (робочій програмі) навчальної дисципліни рекомендацій щодо можливості проходження онлайн - курсу чи іншого елементу неформальної освіти в межах самостійної роботи, додаткова валідація результатів неформального навчання не потрібна. НПП за даною ОП практикують надавати студентам в якості рекомендацій курси неформальної освіти в структурі силабусів та РП, що є позитивною практикою, спрямованою на підвищення мотивації до саморозвитку здобувачів ВО. Наприклад, в ОП «Маркетинг» пропонується нарахування 5-10 балів (в залежності від складності та обсягів курсу) за участь у курсах неформальної освіти, що підтверджена відповідними сертифікатами та в розділі «Інформаційні ресурси» силабусу наводиться перелік таких 7 курсів. ОК «Підприємництво і бізнес-культура» пропонує 5 балів за проходження додаткових курсів, які також закріплені в силабусі за темами. Дисципліна «Інноваційне підприємництво та управління стартап проектами» містить 17 посилені на курси неформальної освіти, хоча не містить орієнтовної кількості балів за їх проходження. В ОК «Макроекономіка» на проходження курсів неформальної освіти виділено 10 балів. ЕГ відмітила, що відповідно до чинного положення передбачено вимогу, що за наявності міжнародного сертифікату з іноземної мови на рівні B2 та вище, дисципліна «Іноземна мова» з циклу загальної підготовки навчального плану здобувача ступеня бакалавра зараховується з максимальною оцінкою. Однак силабус дисципліни «Іноземна мова (за професійним спрямуванням)» серед опису політик курсу та критеріїв оцінювання та нарахування балів не містить даної норми. На зустрічі зі студентами ЕГ отримали приклади проходження здобувачами курсів неформальної освіти. Студенти підтвердили, що знайомі з процедурою.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

- високий рівень інформаційної підтримки вступників, що підтверджена наявністю інформаційної сторінки на сайті університету, факультету, кафедри. На сайті університету розміщено інфографіку щодо термінів, документів вступу, присутні вкладки-роз'яснення щодо успішної здачі НМТ та поради з написання мотиваційного листа. - силабуси ОК

містять роз'яснення щодо можливих додаткових балів за курси неформальної освіти в межах самостійної роботи, перелік таких курсів подається в розділі Інформаційні ресурси силабусів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

- на офіційному сайті Університету потребує оновлення "Програма з української мови для іноземних громадян". Рекомендовано оновити програму до початку вступної кампанії 2024 року; - на сторінці (<https://tfc.khadi.kharkov.ua/en/applicants>), що призначена для інформування іноземних абітурієнтів, зустрічається не перекладений англійською текст. Рекомендовано до початку вступної кампанії відредагувати зазначену сторінку; - здобувачі ВО відмітили недостатній рівень поінформованості щодо програм міжнародної академічної мобільності та наявних в університеті джерел інформації, які пов'язані з опублікуванням новин стосовно міжнародної діяльності університету. Рекомендовано протягом року проводити інформування студентів щодо поточних пропозицій та програм академічного обміну. - Силабуси ОК "Економіка природокористування та екологічне підприємництво", "Іноземна мова (за професійним спрямуванням)", "Інноваційне підприємництво та управління стартап проєктами" потребують уточнення в силабусі щодо кількості додаткових балів за їх проходження. Рекомендовано до початку нового навчального року доповнити силабуси зазначених ОК відповідною інформацією; - силабус ОК "Іноземна мова (за професійним спрямуванням)" не містить інформації щодо можливостей перезарахування результатів ОК за наявним сертифікатом з іноземної мови на рівні B2 відповідно до положення про «Визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та інформальної освіти». Рекомендовано до початку нового навчального року доповнити силабус ОК відповідною інформацією;

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Відповідно до чітких та зрозумілих правил прийому, які не містять дискримінаційних положень та враховують особливості ОП та наявних правил та процедур визнання результатів, отриманих в інших закладах ВО освіти програма має рівень відповідності за підкритеріями 3.1 та в цілому відповідає підкритерію 3.2, 3.3 та 3.4 з слабкими сторонами, які не є критичними, та пов'язаними з необхідністю покращення інформуванням щодо міжнародної діяльності, редакційних уточнень на сайті вступника, оновлення "Програми з української мови для іноземних громадян", оновлення силабусів з врахуванням кількості балів за неформальну освіту для ОК "Економіка природокористування та екологічне підприємництво", "Іноземна мова (за професійним спрямуванням)", "Інноваційне підприємництво та управління стартап проєктами". ЕГ дійшла висновку, що ОП за Критерієм 3 відповідає рівню В.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

На сайті кафедри економіки та підприємництва (<http://surl.li/qkzlu>) опублікована інформація про періодичне обговорення та перегляд існуючих методів навчання, їх ефективність та можливість удосконалення. Зустрічі із різними фокус-групами, зокрема здобувачами, випускниками, НПП, підтвердили той факт, що на ОП Економіка застосовуються різні методи навчання такі як: проєктна гра, перевернутий клас, мозковий штурм, кейси та ін. На зустрічах із науково-педагогічними працівниками та гарантом, експертній групі наочно було продемонстровано основні етапи роботи у програмному продукті - бізнес-симуляції ViAL+» (<https://cutt.ly/k79IvN>) який здобувачі вищої освіти можуть опрацювати вивчаючи ПО21 "Інтерактивний тренінг-практикум з управління компанією з використанням бізнес-симуляції ViAL+". У зв'язку із обставинами сьогодення навчання за ОП Економіка відбувається в онлайн-дистанційному форматі на базі електронних ресурсів, розміщених на Навчальному сайті ХНАДУ <https://dl2022.khadi-kh.com/>. В ході опрацювання звіту СО та спілкування з НПП було з'ясовано, що студентоцентризований підхід щодо навчання і викладання забезпечується шляхом організації самостійного навчання здобувачів та зняття часових обмежень для виконання завдань у зв'язку із ризиками воєнного часу. Варто зазначити, що навчальні матеріали доступні для здобувачів на електронних ресурсах 24/7. Експертна група змогла ознайомитися із Навчальним порталом ХНАДУ особисто під час акредитаційної експертизи, який характеризується високим рівнем наповнення навчальним та методичним матеріали. Опитування щодо рівня задоволеності здобувачів вищої освіти методами навчання і викладання проводиться двічі на рік. За даними останнього опитування майже 80% респондентів задоволені рівнем навчання та викладання на ОП (<https://cutt.ly/twNAtk97>). Варто зазначити, що НПП, які забезпечують навчання на ОП самостійно обирають навчально-методичну базу, організаційні та наукові методи навчання, проте обов'язково враховують щорічне опитування здобувачів про рівень

задоволеності навчання на ОП. Принципи академічної свободи реалізуються через свободу навчання та свободу проведення наукових досліджень, право на навчання за принципом неформальної освіти та подальше визнання даних результатів навчання.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

У результаті зустрічей із фокус-групами було встановлено, що інформування здобувачів вищої освіти щодо змісту та цілей ОП Економіка відбувається на першому занятті, а ознайомлення із вибірковими дисциплінами відбувається через перегляд силабусів, які представлені у Каталозі вибіркових дисциплін <https://cutt.ly/9wGfkeDv>. Здобувачі вищої освіти мають постійний доступ до інформації щодо цілей, змісту, критеріїв оцінювання та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах освітніх компонентів, адже навчання відбувається у дистанційному форматі на Навчальному сайті ХНАДУ <https://dl2022.khadi-kh.com/> у зв'язку із ризиками воєнного часу, що на разі є найкращим рішенням для продовження освітнього процесу.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відбувається на базі студентського наукового гуртка "Пріоритетні напрямки і перспективи управління розвитком підприємництва в Україні" (<http://surl.li/qkznj>). На сайті кафедри економіки та підприємництва у розділі "Студентська наукова діяльність" (<http://surl.li/qkzns>) представлена інформація про проведення наукових досліджень здобувачами, публікації результатів наукових досліджень у фахових наукових виданнях категорії «Б», зарубіжних наукометричних виданнях, збірках наукових праць і матеріалах міжнародних/всеукраїнських наукових конференцій. В рубриці кафедри про студентську наукову діяльність проаналізовані кількісні та якісні показники щодо участі здобувачів у науково-дослідній діяльності. Зокрема, кількість наукових статей опублікованих здобувачами самостійно була найбільшою у 2018 році, а до 2023 року відбулося їх зменшення. На кафедрі економіки і підприємництва створені сприятливі умови для науково-дослідної роботи здобувачів вищої освіти: видаються Збірник наукових праць «Проблеми і перспективи розвитку підприємництва» (фахове наукове видання категорії «Б», що індексується у МНБД Index Copernicus) <https://cutt.ly/T7cpI9H> та Збірник студентських наукових праць «Економічні перспективи» <https://cutt.ly/K7cpLtZ>; щорічно проводяться Міжнародна наукова конференція здобувачів вищої освіти «Проблеми розвитку економіки підприємства: погляд молоді» та Міжнародна науково-практична конференція «Проблеми та перспективи розвитку підприємництва» <https://cutt.ly/T7cpBEg>. Під час зустрічі із науково-педагогічними працівниками ЕГ отримала інформацію щодо впровадження апробованих матеріалів наукових статей в освітні компоненти "Макроекономіка" та "Інноваційне підприємництво та управління стартап проєктами" шляхом удосконалення тематичного змісту дисциплін. На разі, на ОП Економіка здобувачі не проходять практичну підготовку в наукових центрах чи установах у зв'язку із активними воєнними діями.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Зміст ОП, НП і ОК систематично оновлюється на підставі аналізу тенденцій розвитку галузі, зарубіжних та вітчизняних практик, законодавчих змін, результатів науково-дослідної роботи НПП та підвищення кваліфікації (стажування). Зокрема, враховуються зауваження і рекомендації зовнішніх стейкхолдерів, побажання здобувачів вищої освіти, висловлені під час опитування щодо якості викладання освітніх компонентів. Під час акредитаційної експертизи ЕГ встановила, що оновлення тематичного наповнення освітніх компонентів ЗО7 «Економічна теорія», ПО4 «Підприємництво і бізнес-культура» відбулося за результатами проходження стажування викладачами у міжнародному проєкті «Establishment of German-Ukrainian university network for securing successful education in Ukrainian universities in time of war and crisis» (Німеччина) за підтримки DAAD (<https://cutt.ly/c7SoeD3>). А в результаті опрацювання НПП Глобального договору ООН в Україні освітня компонента ПО5 «Соціальна економіка» була доповнена он-лайн грою «Sustainable Development Goals». При цьому до ПО12 «Маркетинг» – додано теми з цифрового маркетингу за рекомендацією випускників ОП (протокол засідання кафедри <https://cutt.ly/h9Vfqyr>).

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Відповідно до даних звіту про СО та сайту кафедри економіки і підприємництва в рубриці "Міжнародна діяльність" (<http://surl.li/qlona>) у вигляді звітів представлено результати міжнародної академічної мобільності з Університетом управління безпекою в Кошице (Словаччина), Казахським автомобільно-дорожнім інститутом ім. Л.Б. Гончарова, Мінгячевірським державним університетом (Азербайджан). В ході акредитаційної експертизи було встановлено, що

міжнародне співробітництво відбувається через участь у спільних міжнародних конференціях та взаємного читання лекцій. На разі на ОП Економіка ведеться підготовка до міжнародного обміну по програми Erasmus+. Також під час зустрічей зі структурними підрозділами ХНАДУ було встановлено, що НПП та здобувачі через Науково-технічну бібліотеку мають доступ до електронного каталогу науково-дослідних робіт та міжнародних наукометричних баз даних – Scopus, Web of Science, Google Scholar, Index Copernicus та інші.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

-методи навчання та викладання на ОП характеризуються інноваційними підходами та інтерактивністю, що сприяє заявленим в ОП цілям, результатам навчання, а також відповідають студентоцентрованому підходу та принципам академічної свободи. - учасники освітнього процесу доступно і зрозуміло отримують інформацію щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, критеріїв оцінювання в межах ОК, які представлено на сайті Навчального порталу ХНАДУ. - для викладання на ОП Економіка використовується електронне освітнє середовище Навчального порталу ХНАДУ у вигляді електронних навчальних курсів-ресурсів наповнення яких характеризується актуальністю, різноманітністю та у повній мірі забезпечує потреби здобувачів під час освітнього процесу 24/7.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

- слабкою стороною ОП "Економіка" є недостатній рівень міжнародної академічної мобільності, відсутні діючі програми академічної мобільності за підтримкою Erasmus+. Рекомендовано міжнародному відділу протягом 2024 року здійснити пошук і відбір пропозицій від зарубіжних ЗВО за спеціальністю "Економіка" з метою розширення меж академічної мобільності з іншими ЗВО, що безпосередньо дозволить формувати спільні науково-дослідні проекти та залучати до їх виконання здобувачів вищої освіти.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

ЕГ робить висновок про відповідність діяльності за ОП "Економіка" рівню В, на основі наявності позитивних практик в контексті підкритеріїв 4.1, 4.2, 4.3, 4.4, а саме навчання і викладання за ОП сприяють досягненню заявлених в освітніх програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи. Виявлені ЕГ незначні недоліки в контексті підкритерію 4.5 щодо відсутності діючих програм академічної мобільності для студентів даної ОП, недостатній рівень поінформованості студентів даної ОП у можливостях програми Еразмус, на думку експертів, не є суттєвими та не впливають на загальне позитивне враження щодо даної ОП.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Порядок проведення, форми та критерії оцінювання регулюються "СТВНЗ 90.1-02:2023 Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти" (<http://surl.li/jwntg>). В даному документі чітко описані форми контрольних заходів та критерії оцінювання, зокрема у пункті 4.2 описані форми та об'єкти контролю, а у таблиці 1 детально описані вимоги до знань, умінь, комунікації, автономності та відповідальності? ґрадуєвані за 100 бальною шкалою з дескрипцією балів. У пункті 5.3. даного документа роз'яснюється оцінювання поточної успішності, яка здійснюється за 5-ти бальною шкалою, у пункті 5.3.2. надано характеристику засвоєння знань та навичок, які мають мати здобувачі для отримання оцінки. У пункті 5.3.4 пояснено формування підсумкового балу за поточну діяльність. У таблиці 4 роз'яснено конвертацію п'яти бальної шкали у 100 бальну - Оцінки від 3 до 5 з кроком в 0,05 балів перетворюються у бали від 60 до 100 відповідно. У пункті 5.5. роз'яснено критерії оцінювання та умови отримання результатів з дисциплін формою підсумкового контролю для яких є залік, у таблиці 6, зокрема наведено критерії оцінок та відповідні їм оцінки за сто бальною, двобальною(зараховано- не зараховано) та шкалою ЄКТС. У пункті 5.6. роз'яснено оцінювання дисциплін формою підсумкового контролю, для яких є екзамен, зокрема у пункті 5.6.5

наведено формулу розрахунку підсумкової оцінки за дисципліну. Оцінювання комплексних контрольних робіт та курсових робіт регулюються відповідно 6 та 7 пунктом документу. Порядок і критерії оцінювання практики здобувачів регулюються пунктом 8, зокрема у таблиці 10 наведено критерії оцінювання роботи та їх вагові коефіцієнти в оцінці, а у таблиці 11 наведена шкала оцінювання. Даний документ знаходиться у вільному доступі на сайті ЗВО. Також форми та критерії оцінювання наведені у силабусах дисциплін та доступні здобувачам у електронних курсах-ресурсах. За словами гаранта ОП, що підтверджується здобувачами та НПП, роз'яснення критеріїв оцінювання та форм проведення контролю проводиться на першому занятті з кожної дисципліни. Гарантом було зазначено, що в поточному році була проведена робота щодо покращення процедури інформації щодо контрольних заходів НПП, про що свідчить опитування здобувачів, в якому відмічено ріст параметру “На першому занятті викладач чітко та зрозуміло пояснив, які знання, вміння та навички Ви здобудете по завершенню вивчення навчальної дисципліни; про систему оцінювання знань; умови складання тощо” з 42,9% у осінньому семестрі 2022/2023 н.р., до 66,7 % у осінньому семестрі 2023/2024 н.р. На зустрічі зі здобувачами експертною групою було відмічено, що здобувачі ознайомлені з правилами та критеріями проведення контрольних заходів, а також з порядком перездачі та процедурою підвищення оцінок.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Форми атестації здобувачів відповідають стандарту вищої освіти - атестація передбачається у формі захисту кваліфікаційної роботи, яка по факту виконання проходить перевірку на академічну доброчесність за допомогою Unichек, та зберігається у електронному репозитарії ЗВО.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

На сьогоднішній день навчання і проведення контрольних заходів у ЗВО здійснюється у онлайн режимі з огляду на безпекове питання. Здача контрольних точок відбувається здобувачем при включеній камері для верифікації особистості, крім того при проведенні іспиту здобувачі мають продемонструвати паспорт громадянина на камеру для викладача. Підсумкові контролі проводяться як у формі тестувань, так і у письмовому форматі - відповіді на білет. Весь час іспиту здобувачі перебувають з увімкненими камерами. Перескладання екзамену для підвищення оцінки відбувається не раніше наступного семестру, і не більше трьох разів за весь час курсу. Здобувач має право подати письмову апеляцію, у випадку незадоволеності оцінкою, у день її оголошення, яка буде розглянута завідувачем кафедри та екзаменатором у триденний строк, результат в усній формі доноситься здобувачу. Експертною групою з'ясовано зі слів здобувачів, що зазначена практика є діючою, комунікація щодо перездачі здійснюється через куратора групи, завідувача кафедри або декана факультету.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Академічна доброчесність регулюються наступними документами: “Моральноетичний кодекс учасників освітнього процесу Харківського національного автомобільнодорожнього університету” (<http://surl.li/aixjz>), в якому в п. 3 викладено зобов'язання НПП дотримуватися академічної доброчесності, в п. 4 - зобов'язання здобувачів дотримуватися цих принципів; СТБНЗ 67.0-01:2019 “Правила академічної доброчесності учасників освітнього процесу Харківського національного автомобільно-дорожнього університету” (<http://surl.li/aixij>), за дотриманням академічної доброчесності слідує морально-етична комісія ХНАДУ, діяльність якої регулюється СТБНЗ 67.0-01:2019 “Положення про морально-етичну комісію Харківського національного автомобільно-дорожнього університету” (<http://surl.li/ctnai>). Дані документи знаходяться у вільному доступі на сайті ЗВО. З метою покращення обізнаності здобувачів та НПП, щодо принципів та стандартів академічної доброчесності в ХНАДУ створено групу сприяння академічній доброчесності, діяльність якої регулюється положенням про групу сприяння академічній доброчесності (<http://surl.li/ctnbk>). За сприяння даної групи в ХНАДУ кожен рік проводиться тиждень академічної доброчесності, в рамках якого впродовж робочого тижня відбуваються семінари, лекції, круглі столи та тренінги для здобувачів та викладачів ЗВО щодо академічної доброчесності (<http://surl.li/mmbeu>). Крім того ЗВО закликає долучатися до круглих столів та лекцій, щодо академічної доброчесності (<http://surl.li/qlozt>). Також проводиться підвищення кваліфікації НПП щодо академічної доброчесності на курсах, про що свідчать сертифікати (<http://surl.li/qlozz>). Інформаційні матеріали щодо академічної доброчесності доступні здобувачам у електронних курсах-ресурсах у будь-який час. Одним з основних інструментів протидії випадкам академічної недоброчесності є перевірка робіт здобувачів за допомогою програми Unichек. Кваліфікаційні роботи перевіряються в обов'язковому порядку, інші види робіт можуть бути подані викладачем у довільному порядку. Під час зустрічі ЕГ з НПП було

з'ясовано, що непланових перевірок робіт здобувачів не проводилося. Зі слів гаранта ОП, через вихід Unicheck з українського ринку, буде перезаключено договір з ТОВ "Антиплагіат" і буде використовуватися "Strike plagiarism". За словами адміністрації ЗВО та НПП випадків порушення академічної доброчесності на даній ОП не було, тим не менш ректор навів приклад протидії порушенню академічної доброчесності - коли було звільнено викладача, через доведене порушення академічної доброчесності.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

- університет проводить активну політику пропагування академічної доброчесності, факти порушення знаходяться під особистим контролем ректора.. В ХНАДУ запроваджено щорічний тиждень академічної доброчесності.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

- проведені опитування показали недостатньо високий (66,7%) рівень поінформованості здобувачів щодо критеріїв оцінювання і контрольних процедур. Рекомендовано: гаранту ОП або кураторам академічних груп протягом 2023-2024 н.р. провести зустрічі зі студентами щодо підвищення рівня поінформованості здобувачів щодо критеріїв оцінювання і контрольних процедур.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів є чіткими та зрозумілими. Правила проведення контрольних заходів забезпечують об'єктивність екзаменаторів, включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів, повторного проходження контрольних заходів. За результатами експертизи ЕГ дійшла висновку, що повну відповідність підкритеріям 5.1, 5.2, 5.4 та часткову відповідність підкритерію 5.3 в частині рівня інформування здобувачів щодо критеріїв оцінювання. Зазначений недолік є незначним, не впливає на досягнення поставлених цілей та програмних результатів навчання. ЕГ дійшла висновку, що ОП за Критерієм 5 відповідає рівню В.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Під час зустрічі з фокус-групами керівництва та сервісних підрозділів ХНАДУ, встановлено, що підбір кадрів для окремої ОП здійснюється відповідно до норм положення СТБНЗ 34.5-02:2016 «Порядок проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників Харківського національного автомобільно-дорожнього університету та укладання з ними трудових договорів (контрактів)». Під час бесід із викладачами та безпосереднього ознайомлення з таблицею 2 кадрового забезпечення ЕГ дійшла загалом позитивного висновку щодо відповідності НПП ОК, які викладаються на ОП Економіка.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Відбір викладачів на ОП здійснюється з урахуванням їх відповідності ОК. Процедура конкурсного добору передбачає поетапне обговорення кандидатури на рівні засіданнях кафедри, конкурсної комісії факультету, Вченої ради факультету. Під час даних етапів оцінюється і рівень професіоналізму викладача. За результатами обговорень, рекомендація кафедри економіки та підприємництва є базовою для подальшого розгляду кандидатури на інших рівнях для забезпечення ОК за ОП Економіка. Під час зустрічей із фокус-групами було встановлено, що особливим критерієм під час конкурсу на заміщення вакантних посад за ОП Економіка є рівень володіння іноземною мовою

(зокрема, англійською) так як за спеціальністю 051 Економіка функціонує англomовний проект. Проблеми з добром викладачів на ОП відсутні.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

З 1991 року на базі ХНАДУ функціонує відділ організації сприяння працевлаштуванню студентів (<http://surl.li/mlxel>). Роботодавці залучаються до організації навчального процесу на рівні обговорення складових ОК, РНП, надають пропозиції щодо вдосконалення навчально-методичного забезпечення освітнього процесу у вигляді рецензій, які розміщені на сайті кафедри економіки та підприємництва у рубриці навчальна робота (<https://cutt.ly/67FmF0q>). На зустрічах з гарантом ОП і НПП ЕГ було повідомлено про те, що роботодавці сприяють створенню належних умов для проходження здобувачами практик - ПО24 «Виробнича практика» та ПО25 «Переддипломна практика». Під час зустрічей із фокус-групою роботодавців було підтверджено інформацію що роботодавці активно сприяють працевлаштуванню випускників ОП Економіка, їх професійному становленню та кар'єрному зростанню. Також представники роботодавців із АТ «Харківське підприємство автобусних станцій», ДП «Дороги Харківщини», ТОВ «СП «АВТОСТРАДА»» підтвердили той факт, що до ОП були внесені зміни за їх рекомендаціями.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

На зустрічі з фокус-групами здобувачів, НПП та представниками роботодавців було встановлено, що кафедра економіки та підприємництва підтримує співпрацю із різними установами, організаціями економічної та автомобільно-дорожньої галузі. Представники роботодавців підтвердили той факт, що вони мають бажання долучатися до реалізації ОП Економіка та удосконалення освітнього процесу в цілому. На кафедрі економіки та підприємництва у 2020 році відбулася пізнавальна зустріч директора відділення АТ КБ «ПриватБанк» зі здобувачами вищої освіти за ОП Економіка. А у травні 2021 р. провідним маркетологом проведено гостьову лекцію «Маркетинг 2021. Продаємо правильно» для здобувачів вищої освіти за ОП Економіка, про що висвітлено на сайті кафедри економіки і підприємництва (<https://cutt.ly/O7bGnm6>). Під час акредитаційної експертизи ЕГ було повідомлено, що викладачі, які забезпечують ОП Економіка мали досвід практичної діяльності в наступних установах: ГО «Транспортна академія України», Департамент бюджету і фінансів Харківської міської ради. Зокрема, викладач, який забезпечує ПО18 мав практичний досвід підприємницької діяльності протягом 6 років (2005-2011), а лектор ПО21 є сертифікованим тренером у середовищі бізнес-симуляції ViAL+.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Система розвитку викладачів в ХНАДУ дозволяє у повній мірі використовувати наявні вітчизняні та міжнародні можливості підвищення професійного розвитку викладачів. На сайті кафедри економіки та підприємництва за посиланням <https://fmab.khadi.kharkov.ua/kafedri/ekonomiki-i-pidprijemnictva/kafedra-u-zmi/2023/> опубліковані документи, які підтверджують професійний розвиток викладачів ОП Економіка. Вдосконалення викладацької майстерності відбувається за допомогою підвищення кваліфікації на базі підприємств, установ, організацій, в інших ЗВО, зокрема протягом 2019-2023 рр. за кордоном – у Німеччині, Великобританії, Латвії, Польщі, Болгарії, Чехії, Румунії <https://cutt.ly/c7SoeD3>. На базі ХНАДУ функціонує Центр освітніх послуг та Лабораторія інноваційних технологій в освіті основне завдання яких є підвищення рівня фаховості викладачів. Також під час спілкування із представниками даних підрозділів було встановлено, що викладачі можуть проходити курси щоб підвищити рівень знань з іноземних мов. Зокрема, у НПП є можливість вивчити програму розвитку цифрових компетентностей викладачів «KNU professionals Digital skills Pro», а також програму фахового розвитку викладачів в «KNU Teach Week». У Центрі освітніх послуг безкоштовно реалізується програма підвищення кваліфікації для НПП - «Основи педагогіки та психології вищої школи».

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

В ХНАДУ сформовано систему стимулювання, промоції та відзначення професійних досягнень викладачів відповідно до положень СТБНЗ-74.2-01:2020 “Про рейтингове оцінювання наукової та науково-технічної діяльності НПП, структурних підрозділів, кафедр і факультетів ХНАДУ” (<http://surl.li/disfq>). Матеріальне заохочення НПП здійснюється через преміювання за опублікування наукових статей у виданнях, що індексуються у МНБД Scopus/WoS про що було зазначено під час зустрічі із адміністрацією ЗВО. Під час спілкування із викладачами ОП Економіка було підтверджено факт преміювання з боку ЗВО за активну громадську позицію, науково-дослідну роботу та підготовкою переможців міжнародних конкурсів, олімпіад. Нематеріальне заохочення НПП реалізується через нагородження почесними грамотами, нагрудними знаками, подяками і т.д. Так експертизи було встановлено, що викладачі кафедри мають різні нагороди ХНАДУ, МОН, ВРУ, КМУ, Харківської обласної, міської адміністрації,

НАЗЯВО: Нагрудний знак «Почесний викладач ХНАДУ» (2017), Почесний знак «За видатні заслуги перед колективом університету» (2021).

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

- запроваджено внутрішньоуніверситетські програми підвищення педагогічної майстерності на базі Центру освітніх послуг та Лабораторії інноваційних технологій; - сформована система стимулювання викладачів з наявними позитивними практиками заохочення НПП, що дозволяє кожному викладачу знаходити можливості для подальшого професійного розвитку.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

- відсутня практика систематичного залучення роботодавців до проведення аудиторних занять. Рекомендовано гаранту ОП протягом 2023-2024 н.р., враховуючи побажання роботодавців, залучати професіоналів-практиків з числа стейкхолдерів до проведення гостьових лекцій, семінарів, тренінгів.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

В ХНАДУ запроваджена ефективна система конкурсного добору викладачів, діє системи матеріального стимулювання викладацької майстерності, наукової та міжнародної діяльності, університет має приклади залучення роботодавців за даною ОП. Водночас є часткова невідповідність за підкритерієм 6.4 щодо систематичного залучення роботодавців до проведення аудиторних занять. Дане зауваження не має суттєвого впливу на якість освітньої діяльності за критерієм 6, тому ЕГ критерій 6 оцінений на рівень "В".

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

В ході ракетної атаки корпус факультету управління та бізнесу було пошкоджено дах прямим влучанням. На разі в корпусі продовжуються відновлювальні роботи - на дату проведення акредитаційної експертизи - відновлено дах, та всі вікна кабінетів; великі вікна - прийнято рішення не відновлювати, оскільки вони внаслідок великої площі - пошкоджуються навіть від незначної вибухової хвилі, тому деякі такі вікна замінені ДСП плитами, тим не менш корпус придатний для навчання та роботи, що було продемонстровано експертній групі в ході огляду матеріально-технічної бази. Всі аудиторії кафедри обладнані мультимедійними проекторами, окремі аудиторії мають додатково LED екрани. Комп'ютерний клас оснащений комп'ютерною технікою, на дату експертизи було закуплено нову комп'ютерну техніку, яка була продемонстрована експертній групі у запакованому стані на складі. Для занять спортом доступні: відкритий стадіон - з полем для футболу, біговими дорожками, та закритий майданчик з простором для командних видів спорту, тренажерами. Гуртожиток факультету управління та бізнесу було пошкоджено, тому на дату експертизи здобувачів за даною ОП пропонують оселяти у гуртожиток №1. При поселенні здобувачам доступні базові меблі, постільна білизна, обладнана газовими плитами кухня та пральня кімната з необхідною технікою. Здобувачів за даною ОП, поселених в гуртожитку на сьогодні немає. До послуг здобувачів та НПП є три бібліотеки, а саме кафедральна - з добіркою професійної літератури, матеріалів, які видавалися НПП та з підтримки кафедри та необхідні навчальні матеріали; бібліотека факультету, загальноуніверситетська бібліотека. Більшість матеріалів є оцифрованою та доступна в електронному репозитарії ЗВО. У абонементі загальної бібліотеки здобувачам надають доступ до робочих місць, в тому числі 8 місць обладнаних комп'ютерною технікою. Під час реалізації програми використовується загальне та специфічне програмне забезпечення: НПП надається ліцензійний Microsoft Office Pro Plus Education; здобувачі вивчають ліцензійне ПЗ: "Будівельні Технології: Кошторис 8"; "Будівельні Технології: Кошторис" ПВР; Інформаційна Довідкова Система "БУДСТАНДАРТ"; проводиться набуття навичок у бізнес симуляції Vial+. Зараз навчання відбувається у онлайн форматі, тому всі матеріали з предметів надаються здобувачам у модульному середовищі (курсах-ресурсах), наповнення курсу містить основну інформацію: силабус, відомості про автора, план роботи;

методичні та інформаційні матеріали курсу, а також презентації та текстові версії лекцій і практичних занять, тести, опитування і відеозаписи проведених лекцій, які постійно оновлюються (по суті викладач кожного разу записує лекцію і виставляє її у модульному середовищі). Здобувачі та НПП можуть отримати безкоштовні медичні послуги у міській поліклініці № 20.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Всі комп'ютери у комп'ютерних класах та бібліотеці мають вихід до мережі інтернет. У всіх корпусах ЗВО діє вільний доступ до інтернету через мережу wi-fi. Доступ до всіх матеріалів бібліотеки - друкованих та електронних надається здобувачам та НПП на безоплатній основі, крім того бібліотека надає доступ до наукометричних баз: research4Life, RapidIll, Web of science, Elsevier, Bentham Science. Доступ до програм, які вивчаються на дисциплінах ОП, також надається здобувачам безкоштовно. Під час резервної зустрічі експертній групі було продемонстровано, як надається доступ до симулятора Vial+. Для кожного здобувача провайдером симуляції формується особистий ключ-перепустка, яка надсилається відповідальному за цей курс викладачу. Викладач персонально розсилає ключі здобувачам. Для проведення лекцій та практичних в онлайні на дату експертизи використовується, в основному, програма BigBlueButton, яка інтегрована в електронні курси-ресурси, тим не менш НПП доступна платна версія Zoom. Також в ЗВО функціонує автоматизовані системи документообігу, в т.ч. АСД "Aist", що дозволяє здобувачам отримувати довідки онлайн, без фізичної присутності в структурах університету, також дана система спрощує роботу НПП та полегшує процедури контролю і моніторингу. Варто відмітити, що більшість інформаційного та навчального матеріалу міститься у електронних курсах-ресурсах, зручною є опція переходу на курс-ресурс дисципліни безпосередньо з розкладу, який розміщено на сайті університету за схемою переходу університет-студенту-розклад занять.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

У гуртожитку №1 обладнано пункт первинної медико-санітарної допомоги. На пропускному пункті гуртожитку наявний вогнегасник. Здобувачів інформуються про заборону використання деякого переліку побутової техніки в кімнатах: ел. чайники, обігрівачі і т.д., приклади заборонених предметів розміщені на стенді на вході у гуртожиток. На сходах обладнані пожежні гідранти. Вхід здійснюється за перепустками. В корпусі факультету, та в головному корпусі є обладнані укриття, сертифіковані ДСНС: в укритті факультету доступні туалети, душ, обладнано простір для навчання, є гаряча вода. Всі поверхи корпусів обладнані інформаційними схемами щодо порядку евакуації на випадок пожеж, а також справними і доступними пожежними гідрантами, на поверхах і сходах розміщено допоміжні вказівники шляху до укриття. Експертною групою не було відмічено наявного вогнегасника у комп'ютерному класі. Доступ викладачів та здобувачів здійснюється за пропускною системою, на момент експертизи всі відвідувачі корпусу додатково відмічали у журналі на пості охорони ціль візиту. У корпусах факультетів є їдальні, але на даний час вони не працюють.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Інформування здобувачів здійснюється багатьма каналами: перш за все це сайт університету. Під час вивчення сайту експертною групою було відмічено, що деякі новини за лютий були опубліковані у січні. В університеті діє інститут кураторства, тому здобувачі можуть отримати інформаційну, консультаційну та організаційну підтримку від куратора групи. Це спілкування відбувається через месенджери і по телефону, як у індивідуальному порядку, так і у групових чатах. Студентське самоврядування також проводить інформування здобувачів щодо власних заходів, новин і т.д. Для цього використовуються соц мережі та месенджери, а також оголошення на старостатах. Інформування через сайт відбувається по факту проведення події, що є безпековими заходами. Крім того, представниками студ. самоврядування проводиться консультаційна і організаційна підтримка у випадках конфліктних ситуацій. Зі слів представника студентського парламенту, ними також проводяться збори коштів для допомоги здобувачам у складних ситуаціях. Адміністрація ЗВО зацікавлена у зворотньому зв'язку від усіх стейкхолдерів, тому на сайті факультету та університету є контактна інформація відповідальних осіб, зокрема декана факультету. Здобувачі та НПП мають право звернутися до психолога (Лобунець Г.Ю.), з яким у ЗВО заключено договір. Під час зустрічі ЕГ із психологом, нею було зазначено, що прийоми здійснюються як у онлайн, так і в офлайн режимі. За необхідності консультація проводиться не лише для здобувачів, але і їх родини, звернень від НПП за послугами психолога не було.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Головний корпус та корпус факультету управління та бізнесу обладнані пандусами для доступу маломобільних здобувачів. Для головного корпусу, в якому головний вхід не обладнаний пандусом, доступ здобувачів з особливими освітніми потребами здійснюється через додатковий вхід, який має менший перепад висоти. Про цю особливість попереджає інформаційна табличка на вході у корпус. Усі входи мають функцію розкриття на дві фіранки і кнопку виклику персоналу. В ЗВО діє положення “Про Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ХНАДУ” (https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Staff/%D0%9F%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F_%D0%A1%D1%83%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%B2_%D0%B4_2018_%D1%81%D0%B0%D0%B9%D1%82.pdf). Експертною групою пропонується переглянути дане положення та внести зміни: замінити формулювання особи з інвалідністю та інші маломобільні групи населення, на особи з особливими освітніми потребами, як значно ширше, що дозволить розширити спектр здобувачів, які мають право отримати супровідну допомогу згідно цього положення (до прикладу люди з контузії). Всі інформаційні таблиці головного корпусу обладнані рельєфними елементами для людей з порушеннями зору. На першому поверсі в наявності спеціалізований туалет для осіб з особливими освітніми потребами. Для здобувачів з особливими освітніми потребами є можливість оформлення індивідуального робочого графіку і онлайн навчання, що регулюється СТБНЗ 93.1-02:2023 “Навчання здобувачів вищої освіти за індивідуальним графіком у Харківському національному автомобільно-дорожньому університеті” (https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/user_upload/stvnz_93.1_02.pdf). Сайт ЗВО обладнаний налаштовуваним режимом для людей з порушеннями зору: можна змінювати кольорову схему сайту, шрифти, а також включити синтез мови. На жаль, остання функція не спрацювала під час перевірки її ЕГ. Варто відмітити, що режиму для людей з порушеннями зору немає для електронних курсів-ресурсів. Як у головному корпусі, так і в корпусі факультету не має ліфтів та пандусів на внутрішніх сходах, тому доступ маломобільних осіб обмежений першим поверхом.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Політика і процедури щодо конфліктних ситуацій встановлюються та регулюються документами: “Морально-етичний кодекс учасників освітнього процесу ХНАДУ” (<http://surl.li/aixjz>), “Положення про морально-етичну комісію ХНАДУ” (<http://surl.li/ctnai>), та документами що встановлюють політику за специфікою та містять інструменти та сценарії врегулювання “Про запобігання і протидію булінгу (цькуванню) в ХНАДУ” (<http://surl.li/cubkc>), “Правила академічної доброчесності учасників освітнього процесу Харківського національного автомобільно-дорожнього університету” (<http://surl.li/aixij>), Антикорупційна програма ХНАДУ (<http://surl.li/ejmnj>), “Порядок розгляду звернень здобувачів вищої освіти та вирішення конфліктних ситуацій у Харківському національному автомобільно-дорожньому університеті” (<http://surl.li/ejlgc>), “Порядок провадження за зверненнями учасників освітнього процесу в Харківському національному автомобільно-дорожньому університеті” (<http://surl.li/ctmpa>). Звернення здобувачів щодо конфліктних ситуацій може бути відкритим та анонімним. Відкриті звернення відбуваються декількома каналами: перш за все це куратор групи та декан факультету, також здобувачі можуть скористатися послугами студентського самоврядування, за словами якого вони намагаються вирішити ситуацію на місцевому рівні починаючи з учасників конфлікту і при відсутності результату рухаються по зростанню. Представники студ. самоврядування на зустрічі зазначили, що конфліктних ситуацій на ОП не було. Також здобувачі можуть звернутися з офіційним зверненням до ректора. Дане звернення проводиться через канцелярію і реєструється в внутрішній системі документообігу, тому можливе відстеження даного звернення. Анонімні варіанти включають щорічні та опитування які проводяться двічі на рік здобувачів. Питання щодо корупції вбудовані в оцінювання якості освіти, тому на думку ЕГ показують лише загальну ситуацію по університету, і не дозволяють виявити конкретні випадки. За даною ОП відсутні опитування щодо псих. стану здобувачів та груп. В ЗВО діє система скриньок довіри - фізичних та електронних, зокрема окремо виноситься скринька довіри протидії корупції яка знаходиться за схемою переходу: університет - антикорупційні заходи (<http://surl.li/ctorx>) ЕГ відмічено що у наданому опитуванні на питання “Чи стикалися Ви під час навчання з випадками сексуальних домагань, дискримінацією та/або корупцією?” 4% респондентів, що за словами гаранта ОП відповідає 1 людині, відповіло «так». Як пояснила гарант, при позитивній відповіді на дане питання з'являється наступне питання з відкритою відповіддю “Чи були віднайдені шляхи або процедури врегулювання конфліктної ситуації у разі Вашої залученості до неї?”, за допомогою якого було з'ясовано що конфліктна ситуація не мала відношення до ХНАДУ, а мала місце в муніципальному закладі м. Харків. За словами гаранта ОП та адміністрації ЗВО, що підтверджують здобувачі та студентське самоврядування, конфліктних ситуацій на даній ОП не було.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

- Сильною стороною є система електронного документообігу, яка спрощує ведення документації для НПП, полегшує моніторинг та контроль для адміністрації, а також дозволяє здобувачам отримувати необхідні довідки та документи у віддаленому режимі. позитивною практикою є система курсів-ресурсів. яка включає крім навчально-методичних матеріалів, записи лекцій, що дозволяє опрацьовувати матеріали самостійно у вільний час у випадку повітряної тривоги. - позитивною практикою для даного ЗВО є створення умов для осіб з особливими освітніми потребами, що крім маломобільних груп населення, підтримує ще і осіб з порушеннями зору.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

- На думку ЕГ, ЗВО варто оновити положення "Про Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ХНАДУ", і використати формулювання "особи з особливими освітніми потребами", яке є значно ширше ніж наведене, а також послідовно продовжити роботу створення умов для осіб з порушеннями зору і впровадити особливий режим перегляду і для електронних курсів-ресурсів. - ЕГ рекомендує переглянути систему моніторингу психологічного стану студентів і впровадити анонімне опитування щодо нього двічі на рік. - ЕГ рекомендує опитування щодо корупції проводити окремою анкетою.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

В ХНАДУ створено комфортне інформаційне та матеріальне середовище, яке забезпечує якісне навчання в умовах дистанційної освіти. Університет надає комплексну підтримку здобувачів, в т.ч. здобувачів з особливими потребами. В університеті існує чітка та зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій. Це засвідчує повну відповідність ОП підкритерієм 7.1, 7.2, 7.3, 7.4, 7.5, 7.6 критерію 7 з рекомендаціями, що стосуються перегляду формулювання терміну "осіб з інвалідністю" та доповнення анкет окремою анкетою щодо корупції та психологічного студентів, ЕГ вважає, що ОП за критерієм 7 відповідає рівню В.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Для забезпечення процедур створення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм у закладі вищої освіти, ХНАДУ, діє Стандарти закладу вищої освіти 81.1-01:2021 «Розробка, затвердження, моніторинг і перегляд освітніх програм» Відповідно до даного документу освітні програми переглядаються за необхідності. Підставою для перегляду є: зміни в організації освітнього процесу на законодавчому рівні; зміни до стандарту спеціальності; результати опитувань здобувачів вищої освіти щодо реалізації освітньої програми та викладання освітніх компонентів; відгуки стейкхолдерів (роботодавці, батьки здобувачів вищої освіти, викладачі тощо). З результатами зустрічей із фокус-групами було встановлено, що відповідно до останнього перегляду ОП у 2023 році було введено обов'язковий освітній компонент «Економічна безпека» за рекомендацією проректора з міжнародних зв'язків Університету управління безпекою в Кошице (Словаччина). Дана інформація висвітлена на сайті кафедри економіки і підприємництва ХНАДУ у вигляді протоколу із засідання кафедри (<https://cutt.ly/jwYDYNuX>).

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

бір та врахування пропозицій здобувачів вищої освіти до удосконалення ОП відбувається шляхом опитування, яке є анонімним і здійснюється в особистих кабінетах на Навчальному сайті ХНАДУ після авторизації через індивідуальний логін і пароль. Після обробки результатів фахівцями відділу акредитації, стандартизації та якості навчання здійснюється їх передача кафедрам/деканатам. Керівник даного відділу на зустрічах з ЕГ зазначила, що анкета-опитування змінюється та вдосконалюється кожного року з огляду на проблеми та питання, які є важливими для здобувачів різних років навчання. На засіданнях кафедри, Вченої ради факультету результати опитування здобувачів аналізуються та приймаються відповідні рішення щодо удосконалення організації освітнього процесу. Зокрема, під час зустрічі із різними фокус групами було встановлено, що здобувачі входять до складу органів управління та самоврядування університету/факультету (Конференції трудового колективу університету/факультету, Вченої ради університету/факультету, Конференції студентів університету/факультету, Студентської ради університету/факультету, Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених університету/факультету), на засіданнях яких вони також можуть надавати пропозиції стосовно забезпечення якості освіти та змісту ОП у розрізі процедур забезпечення якості. На підставі результатів анкетування здобувачів вищої освіти на першому (бакалаврському) рівні за спеціальністю 051 «Економіка» щодо якості викладання освітніх компонентів у весняному семестрі 2021/2022 н.р. до гаранта ОП було надіслано звернення-пропозицію від членів Студентської ради факультету управління та бізнесу щодо перенесення ОК «Інноваційне підприємництво та управління стартап-проектами» із циклу вибірових компонентів до циклу обов'язкових

компонентів. Дана ініціатива була підтримана на засіданні кафедри економіки і підприємництва 16.06.2022 р. (протокол № 19/1 <https://cutt.ly/X9Vg77X>).

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Для забезпечення якості ОП Економіка ЗВО співпрацює з АТ «Харківське підприємство автобусних станцій» ДП «Дороги Харківщини» КП «Салтівське трамвайне депо» ТОВ «СП «АВТОСТРАДА». На зустрічах із різними фокус-групами було зазначено, що вибір вищевказаних стейкхолдерів був обґрунтований специфікою вищого навчального закладу, яка спрямована на розвиток автомобільно-дорожньої галузі та збалансованого функціонування економічної системи країни в цілому. Збір і врахування пропозицій від роботодавців під час перегляду ОП відбувається шляхом заповнення Google форми та/або під час проходження анкетування <https://cutt.ly/J9SJEsg>. Також рекомендації можуть надсилатися особисто гаранту. Так, протягом 2022 та 2023 за рекомендаціями роботодавців було введено ОК «Кошторисна справа та ціноутворення в дорожньому будівництві», ВК «Страховання». Провідний фахівець Управління поширення інформації та комунікацій ГУС у Харківській області надала рекомендації щодо інтеграції статистичної методології за сучасними міжнародними стандартами до ОК «Економічна статистика». Інформація про дані зміни висвітлена на сайті кафедри економіки та підприємництва (<https://cutt.ly/A7bDqbf>).

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

□
Збір інформації щодо професійних досягнень випускників освітніх програм здійснюється через спільну співпрацю випускової кафедри та Відділ організації сприяння працевлаштуванню студентів ХНАДУ, на сторінці якого розміщена анкета випускника. Роботодавці також надають відгуки про роботу випускників, листи подяки. Найбільш популярними установами, організаціями, підприємствами у яких працевлаштовані випускники за ОП Економіка є: ТОВ «ГК «АВТОСТРАДА», ДП «Дороги Харківщини», ДП «Харківський Облавтодор» ВАТ «ДАК Автомобільні Дороги України», ТДВ «Харківське АТП № 16363», ПрАТ «АТП 16364», ТОВ «Експрес», ДП «Харківський автомобільний завод» АТ «Українська оборонна промисловість», АТ «Харківське підприємство автобусних станцій». Під час здійснення акредитаційної експертизи було встановлено, що надання рекомендацій випускників щодо удосконалення освітнього процесу за ОП Економіка відбуваються через спілкування із гарантом ОП.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Під час зустрічі із представниками відділу акредитації, стандартизації та якості навчання було встановлено, що внутрішній моніторинг якості освітніх програм в ХНАДУ регламентується СТБНЗ 63.1-01:2018 «Внутрішня система забезпечення якості» (<https://cutt.ly/oZbXzqd>). Під час спілкування із різними фокус-групами ЕГ не відмітила істотних недоліків під час здійснення процедури внутрішнього забезпечення якості освіти за весь період реалізації ОП. За інформацією від гаранта недоліком була відсутність унікальних СК та ЗК у змісті ОП Економіка після затвердження Стандарту вищої освіти України: перший (бакалаврський) рівень, галузь знань 05 «Соціальні та поведінкові науки», спеціальність: 051 «Економіка». Проте в ході переглядів та обговорень щодо змістовного наповнення ОП даний недолік був ліквідований. Зокрема, під час перегляду ОП ЕГ відмітила наявність унікальних СК та ЗК в ОП.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Акредитація ОП проводиться вперше.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Під час зустрічей з фокус-групами встановлено, що адміністрація та всі підрозділи ЗВО, гарант ОП та академічна спільнота зосереджені на розвитку та вдосконаленні освітньої програми. Науково-педагогічні працівники, задіяні в освітньому процесі на ОП, починаючи з 2022-2023 н.р., проходять опитування (анкетування) <https://cutt.ly/u50TP8J>. Здобувачі вищої освіти систематично залучаються до процедур внутрішнього забезпечення якості ОП через проходження опитувань (анкетувань) стосовно якості викладання освітніх компонентів,

задоволеності освітнім середовищем та матеріальними ресурсами відповідно до СТБНЗ-86.1-01:2021 «Організація і проведення опитувань стейкхолдерів» <https://cutt.ly/h7JoQIn>, а також шляхом участі у роботі органів управління та самоврядування університету/факультету. Важливо відмітити, що навчальний відділ, відділ акредитації, стандартизації та якості навчання, Науково-методична рада, Вчена рада університету, Група сприяння академічній доброчесності, Наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених в обов'язковому порядку перевіряють змістовне наповнення ОП, відповідність НП до ОП, наявність силабусів та РНП, а також всі зміни, які вносяться до ОП.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Кафедра економіки та підприємництва проводить системну роботу з роботодавцями, яка дозволяє отримувати актуальний відгук від них та давати підґрунтя для впровадження змін у ОП та конкретні ОК. - в університеті запроваджена «Школа якості ХНАДУ», яка активно співпрацює з НПП та студентами.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Для вдосконалення ОП гарною практикою було б залучення стейкхолдерів, випускників до колективного обговорення, зокрема проведення круглих столів чи семінарів щодо нових викликів економічної галузі, а також сучасних потреб ринку праці. ЕГ також рекомендує підвищувати рівень зацікавленості потенційних роботодавців до внесення пропозицій щодо удосконалення тематики кваліфікаційних робіт.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

В цілому, ОП відповідає критерію 8 з повною відповідністю підкритеріям 8.1, 8.2, 8.4, 8.5, 8.6, 8.7 та частковою відповідністю за критерієм 8.3, що пов'язана з необхідністю підвищити активність залучення стейкхолдерів, випускників до колективного обговорення щодо нових викликів економічної галузі, а також сучасних потреб ринку праці, а не лише через спілкування із гарантом. ЕГ вважає, що ОП "Економіка" за критерієм 8 відповідає рівню В.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Права та обов'язки учасників освітнього процесу регулюються наступними документами Статутом ХНАДУ (<http://surl.li/kiqum>), Правилами внутрішнього розпорядку для працівників Харківського національного автомобільно-дорожнього університету (https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Tender/Admin_diyalnist/pravila_vnytr_rozpor.pdf), Морально-етичним кодексом учасників освітнього процесу ХНАДУ (https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Standart/pologeniya/stvnz_67_01_MEK_1.pdf), Колективним договором між ректором і профспілковим комітетом первинної профспілкової організації ХНАДУ на 2021-2025 роки (https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Tender/Admin_diyalnist/document.pdf), положенням "про організацію освітнього процесу в Харківському національному автомобільно-дорожньому університеті" (https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Standart/pologeniya/stvnz_7_1_02_new.pdf), які є у відкритому доступі у вкладці інформаційна відкритість (<https://www.khadi.kharkov.ua/informaciina-vidkritist/>). При спілкуванні зі здобувачами експертною групою з'ясовано, що вони здебільшого ознайомлені зі своїми правами і обов'язками. Тим не менш результати опитування показують, що необхідно посилити роботу щодо інформованості студентів щодо їх можливостей у вирішенні конфліктних ситуацій, до прикладу у опитуванні на запитання "Чи доводилося Вам користуватися телефоном довіри, email на сайті ХНАДУ, щоб попередити корупційні діяння в університеті?" - 79,2% відповіли "ні", а решта зазначила, що не знали про такий спосіб повідомлення.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

Проект ОП та затверджена ОП оприлюднюються на сайті ЗВО (<https://www.khadi.kharkov.ua/education/katalog-osvitnikh-program/051-ekonomika/>). На сторінці ОП міститься основна інформація про денну та заочну форму навчання; контактна інформація гаранта ОП. Повний опис програми з заявленими обов'язковими а вибірковими дисциплінами, з посиланнями на силабуси дисциплін, а також попередні редакції освітніх програм. Здобувачі та роботодавці відмічали активну роботу гаранта щодо покращення ОП, зокрема відкриті зустрічі, усні обговорення, збір думок у особистому спілкуванні. Більший функціонал має сайт кафедри, де на вкладці освітні програми кафедри економіки і підприємництва(<https://fmab.khadi.kharkov.ua/kafedri/ekonomiki-i-pidprijemnictva/navchalna-robita/obgovorennja-opr/>) доступні як обговорення з контактною інформацією гаранта ОП і посиланням на Google форму, а також рецензії ОП від стейкхолдерів, розміщені в хронологічному порядку.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

Інформація про освітню програму розміщується на сайті ЗВО у каталозі освітніх програм у вільному доступі та на сайті кафедри, інформація надається у повному об'ємі. Для більшої зручності варто надавати посилання на сайт кафедри у каталозі і навпаки, адже інформація в цих двох джерелах є взаємодоповнюючою. Гарантом ОП також відмічалось, що інформація про зміни в ОП публікуються в університетській газеті.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

- Права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу чітко визначені документами ХНАДУ. - Всі документи є у відкритому доступі на сайті університету. - Гарантом проводиться значна робота зі стейкхолдерами із збору думок і пропозицій щодо покращення ОП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Здобувачі подекуди не повною мірою ознайомлені зі своїми правами, експертна група пропонує посилити інформування здобувачів щодо їх прав та обов'язків на зустрічах із куратором, пропонує провести інформаційну кампанію студентському самоврядуванню, а також розробити короткий курс-ресурс з вирішення конфліктних ситуацій, прав та обов'язків здобувачів, по прикладу аналогічного курсу щодо академічної доброчесності.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

За оцінкою ЕГ сайт університету є інформативним, загальні документи та положення, що забезпечують освітній процес є доступними. Враховуючи повну відповідність за підкритеріями 9.2, 9.3 щодо вчасного оприлюднення освітньої програми та її проекту та часткову невідповідність по підкритерію 9.1 стосовно недостатнього рівня поінформованості здобувачів щодо їх прав і обов'язків та відсутність інноваційних практик за даною ОП по критерію 9, ЕГ дійшла висновку, що ОП за даним критерієм відповідає рівню В.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	не застосовується

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Вергал Ксенія Юріївна

Члени експертної групи

Скрипник Лілія Русланівна

Зима Віталій Миколайович